D·N
1/10 1955

Brattsystemet försvinner

När Brattsystemet genomfördes av riksdagen för närmare 40 år sedan var antalet övertygade anhängare av detta säkert mycket begränsat. Det aktiva nykterhetsfolket önskade förbud mot spritförsäljning, inte ransonering. Förbudstanken hade de stark resonans vid denna tidpunkt — en namninsamling som företogs efter storsvärjen 1909 samlade 36 procent av befolkningen över 18 år på förbudslistor. Fruktan för att ett rusdrycksförbud skulle genomföras jämnade vägen för den kompromiss som Brattsystemet enligt många mening utgjorde. Några år efter det att systemet trätt i kraft kom folkomröstningen i förbudsfrågan. Denna visade att det inte längre fanns någon majoritet för spritförbud.

Systemet blev i hög grad en förargelseklippa, särskilt under de första åren, och de Bratt fick uppbära mycken oförtjänt kritik — få har dock gjort en lika stor insats på det socialpolitiska området. Reformen fick inte det aktiva stöd av nykterhetsfolket som skulle ha kunnat befordra en utveckling i positiv riktning. Bratt hade ursprungligen tänkt sig att alkoholutvärden skulle få en direkt anknytning till systemet och att detta i högre grad skulle inriktas på individuell kontroll än vad som blev fallet. Han var motståndare till den stela ransoneringsmetodik och den byråkratisering med begränsande förelse- och försöksmöjligheter som kom att kännetecknа systemet. Både nykterhetspolitikerna inte varit så fastlåsta i sina positioner, skulle de inom restriktionssystemets ram haft goda möjligheter att gynna en social experimentverksamhet. Denna kunde måhända ha medfört verkligt betydande landvinningar för nykterhetsfrågan. De missade sin chans.

Här då motboksaystemet i den form det fick haft något socialt värde? Jo, säger åter nykterhetsmännen, det hade vissa gynnsamma initialeffekter — genomsnittskonsumtionen sjönk avsevärt efter det motboksKontrollen infördes — men det har inte kunnat hindra misshruk av sprit, och det har heller inte kunnat hindra ungdomen från att skaffa sprit. Det är riktigt, men frågan är väl ändå vilken betydelse det haft som hämmande faktor i dessa avseenden. Här delar åg meningarna. Nykterhetskommittén intog en extrem ståndpunkt — dikterad av Erik England — och hävdade att systemet ingalunda hämmat missbruket, utan tvärtom befordrat detta. Man trodde sig kunna visa med statistiska analyser att ransoneringen fått suggestionseffekter, som medfört att utvecklingen i vårt land varit mindre gynnsam än i jämförbara länder. Det skulle det ha skett en sugning uppåt till tillåtandeningsmaximum, dels en insugning i kundkretsen av sådana som eljest skulle ha stannat utanför.

Det är ostridigt att de flesta motboksinnehavare tagit ut full ransoon — en undersökning för några år sedan visade att endast 15 procent lät en del av littrarna "fryna inne", och det är också ostridigt att alkoholkonsumtionen fått en bredare spridning i samhället. Orsaken till detta kan dock i inte remotlas på det sätt som nykterhetskommittén gjort. Motboksystemets stigmatiserande effekt har förmodligen betytt rätt litet i detta sammanhang; vid riksdagsbehandlingen kom också har England tes i bakgrunden. När motboken avskaffades var det med motiveringen att systemets fördelar inte längre var så påtagliga att de svarade mot kostnaderna för ransoneringens upprätthållande. Detta kan naturligtvis sägas; det bevor alldeles på vilken betydelse man tillmäter det förhållandet att missbrukarna och de mindre äriga i framtiden kan skaffa sprit enklare och till ett avsevärt billigare pris än hittills. I slutomgången, före riksdagsavgörandet, var tveksamheten stor även inom nykterhetsfolket i det Brattsystemet var ett ofullkomligt nykterhetspolitiskt instrument, det är sant, men kanske skall man finna, sedan spriten blivit fri, att det trots allt både vida större förutsättningar än man i dag medger. Nykterhetspolitikerna har inte velat se dessa, de har pressat på, och de har fått stämningen med på den fria spritens linje.

Säkert blir det ingen katastrof därför att motboken slopas. Restriktionssystemet i Sverige har varit en unik företeelse. Vad som sker ett bortfall av det stärkkrugen. Men vi vill gärna instämma i en vädjan till allmänheten att inte slappa Barabbam lös — den som vitt vill demonstrera omognad och bristande känsla kan inte göra det bättre än genom att "fira" den fria spriten.

SJÖVÄGEN ÄR HUVUDVÄGEN TILL VÄNNERNA I ENGLAND
Konkurrens
SVENSKA LLOYD
Ny kontakt med England
Londonkryssningar från Göteborg varje lördag

Forums bokspalt

Louis Adhémar Timothée Le Golif — det är det stolta namnet på den oemotsägligt fastlagda fjant som en gång på 1930-talet satte sig att skriva ner sina minnen från sin händelserika liv som patriot och kapartagare. Men Enskinka fick han heta allt från den dag, då en studsande kanonkula var ofin nog att beröva honom femtio procent av en viss — sak så ädel — kroppsdel. Under titeln

Enskinkas memoarer

publicerar Forum nu hans egenhändigt nedskrivna anteckningar.

"Denne skeppsdäckens Casanova med sin musikslöa, fartfyllda berättarkonst och sitt oförbränneliga galgtegelhumör", skriver Stig Ahlgren i Veckojournalen, "är val värd att stiftande befordrande med. — Frans G. Bengtsson skulle ha gillat Enskinkas memoarer."

□ Från Bretagne är steget inte långt över Kanalen till England — och där ligger Merraway. Från generation till generation går det gamla huset, från familj till familj, innan ringen åter sluter — när fyra sekler gått står på nytt en Tom Rowlinge färdig att ta Merraway i besittning. Men under mellantiden har mycket hänt, och om allt det låter Norah Lofts en representant för var epok berätta.

Spelet om Merraway

har så blivit en bok om England från Elisabeth till Elisabeth. Och om nu hela sammansättningen skall finnas — det är också en bok, där stråden om korrekturexemplaren på sin tid stod hård här uppe på Forslaget.

□ Till Kamerans regnskogar för den unge engelske zoologen

Gerald M. Durrell för att placera med sig hem till Europa levande exemplar ur Afrikas sällsamma fauna.

Hela arken full

är en helt förtjusande bok om hans framgångar och misslyckanden där nere i sparringerna land, om de dråpligt anstrukne infödda hjälperna, med Frans G. Andrein, om alla tokiga misstämtend och glada överraskningar ända tills han till slut, som vän av vägen dagars Nosk kan dra sina färde med "arken" full av djur av alla slag.

□ Den unge italienaren Folco Quilici har med kamera och harpun som huvudsakliga vapen tillbragt åtskilliga timmar nere på Röda havets botten tillsammans med barracudor och tigerhajar och andra förvolliga djur. Det är en underbart färgskimrande och helt fascinerande värld som i text och bilder presenteras i

Den blå kontinenten

LARORIK, SPÄNNANDE och VÄLSKRIVEN heller Prins Wilhelm, den sedan hans strax förut så här sammanfattat sin entusiastiska recension:

"Quilicis bok ger verkligen en lika skäldslig som stimulerande inblick i vad som vår sig och händer under havets yta, berättnat endast av ett fåtal privilegierade människor."

FORUM

ENSKINKAS MEMOARER
14:50, lnb. 18:50
Norah Lofts:
SPELET OM MERRAVAY
19:50, lnb. 24:50
Gerald M. Durrell:
HELA ARKEN FULL
18:50, lnb. 22:50
Folco Quilici:
DEN BLÅ KONTINENTEN
22:50, lnb. 27:—

Rysskrediten just nu

Miljardkrediten till Ryssland, beslutad i november 1946, torde ännu, trots hård konkurrens, behålla sin ställning som efterkrigstidens största politiska och ekonomiska misstag. Enligt avtalet ställdes en kredit på en miljard till Rysslands förfogande för inköp av varor — maskiner, båtar, lokomotiv osv. — i Sverige. Krediten skulle kunna utnyttjas under sex år och återbetalningen ske femton år efter varje kreditleloppe utbetalande från den svenska statens sida.

Krediten utnyttjades underlig nog inte till mer än litet över hälften. Under åren 1947—1953 utbetalades beloppet i sin helhet, men ryska räkning trots ansenlig fördröjning av resurser tvingades till stora prestationer för syk räkning.

Återbetalningen skall ske genom försäljning av varor i Sverige eller i gull eller i fritt convertibla utländska betalningsmedel. Särskilt om ryssarna vill anlita den förstnämnda metoden kan betydande svårigheter uppstå. Det är emellertid sannolikt att krediten till dess ytterligare sjunker i värde och att alltså 1946 års avtal i än högre grad framträder som ett totalt misstag.

Förföljda kulturskribenter

Halvkommunisterna i Morgon-Tidningen har fått något nytt att skriva om. För närvarande hyllar man inte det kinesiska tyrannitet eller angriper den amerikanska demokratin, man klagar över Dagens Nyheter. En efter en kommer de med sina vittesmål: de är åsiktsfrihetens martyrer, förföljda av en svensk McCarthy. Utanför den grupp av professionella kristna som inför varje kritik börjar gnälla om sin redobogenhet att lida för sin tro kattskenbarheten möter man knappast så ömhudade personer som dessa herrar, eljest förvarare av de rörelser som i massmord och massfängelser ser normala former för politisk verksamhet. Förvisso är det löjlig, men den är kanske mer obehaglig än löjlig.

Låt oss försöka reda upp begreppen. Är vederbörande av den åsikten att deras förkunelse inte får kritiseras? Så illa kan det väl ändå inte vara. I den svenska pressfrihetens, den moraliska likaväl som den juridiska, ingår självfallet rätt att angripa andras åsikter likaväl som att förkunna sina egna. Att skriva på regeringsorganets kultursida kan inte anses medföra immunitet för kritik och mindre man anser att just den egna tidningen, de egna åsikterna är okränkbara, måste man erkänna att de officiella skribenterna i de av våra marspråkliga punkter fick en så enkel och tydlig tendens.

Svenska Morgonbladet, som avvaktande rör de Heyerdahls yttrande till medicinalstyrelsen, betecknar det som "ett skrämmande dokument".

Jönköpings-Posten konstaterar att frågan nu inte rimligen kan vara om professor Selling skall "frikännas" eller ej. Det är en annan sak det gäller;

> Spörsmålet, som borde brännа, blir fastmer, hur gottgörelse skall kunna lämnas åt en person, som oförskyllt fått lida så mycket.

Norrköpings Tidningar betonar att professor Selling vägrades rätten att få sin sak behandlad av domstol;

> Själv önskade professor Selling att han vid domstol skulle ställas för tjänstefel, och för en lekman ter sig förfarandet som obegripligt att den riktiga utvägen ur en situation, som uppenbart synnigt fram tar inbördes oeniga och personliga motsättningar. Om domslingen i detta fall skulle ha funnit anledning att förkasta den av sinnesundersökning, hade inga invändningar gjorts. Men vetenskapsakademin förordrar att handla på egen hand.

Professor Herlitz har angivit skäl, det synska skälet, att inför domstol kunde he Selling på sin höjd få böter för tjänstefel; blott genom en sinnesundersökning kunde Vetenskapsakademin få honom avsatt från tjänsten.

Eskilstuna-Kuriren finner det nödvändigt att riksdagen ingriper;

> Den har gått så långt att medborgarna med rätta blivit oroade på samtliga punkter fick en så enkel och tydlig tendens.

Svenska Morgonbladet, som avvaktande rör de Heyerdahls yttrande till medicinalstyrelsen, betecknar det som "ett skrämmande dokument".

Jönköpings-Posten konstaterar att frågan nu inte rimligen kan vara om professor Selling skall "frikännas" eller ej. Det är en annan sak det gäller;

> Spörsmålet, som borde brännа, blir fastmer, hur gottgörelse skall kunna lämnas åt en person, som oförskyllt fått lida så mycket.

Norrköpings Tidningar betonar att professor Selling vägrades rätten att få sin sak behandlad av domstol;

> Själv önskade professor Selling att han vid domstol skulle ställas för tjänstefel, och för en lekman ter sig förfarandet som obegripligt att den riktiga utvägen ur en situation, som uppenbart synnigt fram tar inbördes oeniga och personliga motsättningar. Om domslingen i detta fall skulle ha funnit anledning att förkasta den av sinnesundersökning, hade inga invändningar gjorts. Men vetenskapsakademin förordrar att handla på egen hand.

Professor Herlitz har angivit skäl, det synska skälet, att inför domstol kunde he Selling på sin höjd få böter för tjänstefel; blott genom en sinnesundersökning kunde Vetenskapsakademin få honom avsatt från tjänsten.

Eskilstuna-Kuriren finner det nödvändigt att riksdagen ingriper;

> Den har gått så långt att medborgarna med rätta blivit oroade

PRESSGRANNAR

**Att Vetenskapsakademins majoritet i Sellingaffären opinionsmässigt sett står isolerad blir mer och mer tydligt. Av de tidningar som yttrat sig i frågan — en del tiger i, som det förefaller, en egendomlig längtan att "blanda sig i" — har såvitt vi kunnat finna inte en enda tagit ståndpunkt för. Man finner tillvägagångssättet att anmäla en vetenskapsman och tjänsteman till sinnesundersökning för att bli kvitt ett, som man tycker är besvärligt, vittnesbörd. Man finner den undersökning som gjorts av de Dagberg egendomlig. I en rad viktiga avsnitt har läkarens utlåtande befunnits felaktigt, den använda metodiken underkänd. Man slår fast att det från vissa håll (också från sådant upprörande håll som Svenska Morgonbladet som avvaktande rör de Heyerdahls yttrande till medicinalstyrelsen, betecknar det som "ett skrämmande dokument".

Jönköpings-Posten konstaterar att frågan nu inte rimligen kan vara om professor Selling skall "frikännas" eller ej. Det är en annan sak det gäller;

> Spörsmålet, som borde brännа, blir fastmer, hur gottgörelse skall kunna lämnas åt en person, som oförskyllt fått lida så mycket.

Norrköpings Tidningar betonar att professor Selling vägrades rätten att få sin sak behandlad av domstol;

> Själv önskade professor Selling att han vid domstol skulle ställas för tjänstefel, och för en lekman ter sig förfarandet som obegripligt att den riktiga utvägen ur en situation, som uppenbart synnigt fram tar inbördes oeniga och personliga motsättningar. Om domslingen i detta fall skulle ha funnit anledning att förkasta den av sinnesundersökning, hade inga invändningar gjorts. Men vetenskapsakademin förordrar att handla på egen hand.

Professor Herlitz har angivit skäl, det synska skälet, att inför domstol kunde he Selling på sin höjd få böter för tjänstefel; blott genom en sinnesundersökning kunde Vetenskapsakademin få honom avsatt från tjänsten.

Eskilstuna-Kuriren finner det nödvändigt att riksdagen ingriper;

> Den har gått så långt att medborgarna med rätta blivit oroade

Nykterhetsannonserna

Från vektor Torvald Karlbom, ordförande i centralkommittén för Kampanjen Ansvar och Nykterhet, har Dagens Nyheter mottagit följande inlägg.

I en stark kritisk artikel på ledarsidan i tisdagstidningen granskar Ni några av annonserna från Kampanjen Ansvar och Nykterhet. Självfallet kan många olika synpunkter läggas på frågan hur annonserna borde utformas. Jag skall bara ange ett par av de motiv som varit vägledande. Det innebär inte att jag skulle ha den uppfattningen att annonserna står över all kritik. Tvärtom. Men det är inte bara annonserna som skall ha en realistisk bakgrund, det skall även kritiken.

En kritik som har det uttalade syftet att motverka *tendenser till ökat fylleri under några årtionden* måste rimligen ha inte i första hand till de till mogen ålder hunna, måttliga och aktsamma. Ytterst få bland dessa torde reagera för den nya lagstiftningen genom fylleri. Man vänder sig till dem som är unga och inte stabiliserat sina vanor och till den ganska stora grupp människor som utan att vara utvecklade missbrukare finna på missbrukets gränsområde.

När det gäller att nå denna båda grupper med argument kan varken aktiva nykterhetsmän eller tändsgarnas ledarskribenter anses vara experter. Vi har konsulterat fram till ledarsavdelning och Edra kultursidor för framhållas att vederbördingar — med ett innehåll som nog enligt Eder egen terminologi kan karakteriseras som lavrigt — när en betydligt större läsekrets. Jag vågar påstå att de kategorier vi behöver träffa med kampanjen finns bland veckotidningsläsarna i större utsträckning än bland läsarna av vardare och kultursidor. Vi har därför hämtat stilen från veckopressen.

Jag vågar också påstå att om det bland "länkar" är en allmän mening att medlemska argument i novellistisk form gör det största intrycket på potentiella missbrukare och deras anhöriga, så är det angeläget att lyssna på den meningen. Om Ni frågar socialstyrelsens medicinske expert i alkoholistvårdsfrågor, docent Gunnar Lundquist, skall Ni få klart besked om att det finns en tydlig utveckling mot ökat antal organiska alkoholskador i det yngre alkoholistklientelet. Man vänder sig inte till "allmänheten" med en annons om supsarlever. Man vänder sig till potentiella missbrukare.

Det är uppenbart fyllerit, grovsupande med slagsmål, hustrumisshandel och personlig förnedring hindrar man inte under de närmaste månaderna genom att reklamera för vinaspritlif i stället för snaps som inledning till måltiden. Förlåt, men om det är syftet med annonsen från Föreningen för måttfulla nydelser, varför gör man det kan stämpias som "larv"!

I övrigt är det bra tilläggas att kampanjens framträdande genom annonser är av ganska blygsam omfattning. Vi tror inte på vägen från människa till människa. Det mesta av kampanjen varken syns eller hörs. I större sammanhang är kampanjen dyker i stället upp i de små grupperna på arbetsplatsen, i föreningslivet, på nöjesplatsen etc. Där finns utrymme för alla — nykterister och icke nykterister — att låta argumenteringen efter de linjer de själva anser riktiga och bäst. Även den åsiktsriktning Dagens Nyheter företräder gör sig säkerligen bäst i denna sammanhang. Det är naturligtvis helt i överensstämmelse med våra grundsatser att vi hälsar och gärna accepterar dessa — men vi tror inte på denna möjlighet.

25.000 man i höstmanövern
Strid under atombombhot

MOTALA, fredag.

TT. Natten till söndagen inleds höstens större fältiänstövning, som får den militära beteckningen "FM45 Mitt". Den är störst sett av städerna Motala, Askersund, Katrineholm och Linköping med centrum i Hällestad och Tjällmo. Sammanlagt deltar i "kriget" 25,000 man, 1,600 hjul, 500 traktorer, 100 stridsvagnar, 900 hästar och ungefär 100 flygplan. Staben installerades i Medevi redan för fjorton dagar sedan, och presskvarter har öppnats på Motala stadshotell.

På måndag kommer kungen till Hällestad, där överbefälhavaren general Nils Swedlund tar emot. Övningarna kommer vidare att övervaras av försvarsministern, *arméchefen*, generallöjtnant Ehrenvärd, militärattachéer från både väst- och östsidan, flera landshövdingar och andra inbjudna.

Trupperna är till största delen från fjärde militärområdet, huvudsakligast Stockholm och Östergötland, och tredje milo, huvudsakligast Västergötland, Halland och Bohuslän. Mindre förband kommer från första milo, och fått sådana proportioner att en parlamentarisk utredning för sig allt mera bedogid. Det är möjligt att sinnesundersökning av "beväringi" tjänstemän måste finnas kvar som en sista utväg, men detta institut måste i så fall omgärdas med de allra starkaste garantier för den enskildes rättssäkerhet. Så som denna synes ha hotats i detta fall, kan riksdagen inte gärna finna sig passiv.

Handelsstridaren (fp) återger utförligt Dagens Nyheters chefredaktörs skrivelse till Vetenskapsakademin och medicinalstyrelsen angående dess samtal med docent Brück och dr Dagberg och tillfogar: "Professor Tingsten blev med rätta synligt förvånad över båda dessa samtal. Ett nytt Strängnäs eller vad?"

Akademins jurist, docent Sture Brück, hör till dem som löpte omkring hos vissa tidningar och gav sin professor Selling oförsändliga förhandsmeddelanden om kommande läkarutlåtande i fallet Selling, tillfogar Dagstidningen:

> När den anlitade läkaren, Dagberg, gjorden uppgivenheten härpå medgav han förhållandet men utsträckte sig med att docent Brück "legat efter" honom. På eget initiativ utfärdade överläkaren Dagberg därefter ett läkarutlåtande, som efter ytterst svårt att ta ställning till fallet Selling.

Herbert Tingstens brev ställer den redan av det förut kända uppfattningen de affären Selling i en för akademin så obehaglig belysning att man inte kan föreslå hur åtgärder ska kunna undvikas.

Någon gräns bör det vid vara även för akademina tillgängenhet när det gäller att med regeringens välvilja nelse upphäva rättssäkerheten, slutar Dagstidningen.

Sovjetunionen håller som bäst på med att komplettera sin stora "fredsoffensiv" genom uppgörelser om vapenleverenser till arabstaterna. I första hand är det Egypten som skall få hjälp av dess stödjande och fredliga hand. Men det talas också om att även Syrien när som helst kommer att tillförsäkras Sovjets militära bistånd, påminner Expressen (fp):

> Det land som närmast har anledning att med de största bekymmer se på den ryska aktiviteten i Mellanöstern är naturligtvis det Israel med dess ytterst spända relationer till arabstaterna och framhet och Egypten i synnerhet. Men Israel är givetvis endast en mycket obetydlig bricka i Sovjets maktpolitiska spel, som öppet syftar till att stimanövrera västmaktarnas intressfär från bela Mellanöstern. Här det nu även ryska vapenleverranser till Syrien — förmodligen åtföljda av ryska officerare och "experter" — så har europeiska Frankrike orsak till verklig oro.

A andra sidan, slutar Expressen, kan det dock sägas att det ryska stödet åt arabstaterna åtminstone har det goda med sig att det grundligt avslöjar hela falskheten i Sovjets flödande "fredspropaganda".

I 8-personalen omflyttad 1957

Förbundsstyrelsen för den stora omorganisationen av Mälardalens regementen pågår för närvarande för fullt. Al... officerare och underofficerare vid nuvarande I 8 i Upsala och P 3 i Strängnäs har fått utala sina önskemål om kommande placering, vilka arméstaben just nu bearbetar.

På respektive regementen pågår motsvarande arbete beträffande underbefäl och civilanställda. Samtliga befattningshavare skall senast till jul ha fått besked om vilket regements de skall tillhöra. De får ett drygt år på sig att förbereda eventuell flyttning — våren 1957 skall omorganisationen vara klar.

Det är inte fråga om någon omflyttning av de två regem·entena. Nuvarande Kungl. Södermanlands ingenjörregemente, P 3, i Strängnäs förskriver. En del av dess personal och en annan del från nuvarande I 8 bildar Kungl. Södermanlands regemente, som troligen får beteckningen I 10, samma som Strängnäsregementet hade innan det blev pansarregemente. I Upsala förskriver I 8. Personal därifrån och från P 3 bildar Kungl. Upplands signalregemente med Signalskolan. Antagligen får Upsala första beteckningen S 1 från Stockholm. Anså länge har det blivande signalregementet arbetsnamnet S 1 U.

Inga lönetillägg åt Saco-anslutna

En undersökning av Stadsförbundet har visat att fullmäktige i Bollnäs, Filipstad, Gävle, Kiruna, Landskrona, Ljungby, Umeå och Stockholm beslutat i överensstämmelse med Stadsförbundets rekommendation om 1955 års lönetillägg. framhåller direktör Dahlman i Svenska stadsförbundet.

Anledningen till utelandet är Saco uppgift att sammanlagt trettion kommuner avvikit från Stadsförbundets rekommendation och fattat beslut om utbetalning av 1955 års lönetillägg även till Saco-anslutna tjänstemän.

Enligt Saco är dessa kommuner Boden, Hällefors, Filipstad, Gävle, Kiruna, Kramfors, Landskrona, Ljungby, Luleå, Umeå, Saltsjöbaden, Sollentuna och Stockholm.

Luleå och Sollentuna har fattat avvikande beslut med hänsyn till där gällande reglementen. Vidare påpekar Stadsförbundet att enskilda tjänstemän t. ex. vinns kommunalborgmästare, i särskild ordning tillförsäkrats garantier beträffande löneutlägg oberoende av kommunens beslut.

Hotade granmar med förskärare

En ung man som bråkade med sina grannar i Örebro på fredagskvällen förenlades polisingripande. När polisen kom till platsen omvände mannen av grannarna att komma fram. Han gjorde en förskärare bakom ryggen. En av poliserna avvägnade honom. Mannen uppgav att han ämnat skrämma sina grannar. (DN, Örebro.)

NORRA LATIN
75 år
JUBILEUMSFESTLIGHETERNA
äger rum fredagen den 28 oktober. Kl. 14.30 jubileumsfest i skolans aula, Drottninggatan 71 B, kl. 19 bankett i Gyllene Salen. F. d. elever och lärare i Norra Latin (med) damer som önska deltaga i festligheterna kunna hänvända sig till Norra Latins Kuratorsexp., Drottninggatan 71 B, tel. 21 07 35.
Glöm ej Norra Latins jubileumsinsamling! Postgiro 900684.

Postförestånderska hade leksakstryckeri

En postföreståndarska i Kristianstadstrakten dömdes på fredagen av tingsrätten i Kristianstad till sex straffarbete, villkorligt, med tre års övervakning för grov förskingring och grovt bokföringsbrott av handlingar.

Tingsrätten landsfogde Sandwall yrkade på urbota straff. Den åtalade hade dels tillgripit postsparbanksmedel och dels manipulerat med sitt postkontoret inbetalda skattemedel. Efter vissa återbetalningar uppgick det förskingrade beloppet till sammanlagt 21.408 kr.

Postföreståndarinnan använde ett s. k. leksakstryckeri, med vars hjälp hon stämplade i postsparbankens böcker. Hon skötte böckerna precis som hon ville och tog ut på dem hur hon behagade inmom att skriva ägarnas namn. (DN, Kristianstad.)

Meddelande till aktieägarna i AKTIEBOLAGET ATLAS DIESEL

Vid extra bolagsstämma den 20 september 1955 har Aktiebolaget Atlas Diesel beslutat, att bolagets nuvarande aktiekapital å Kr. 28.000.000:— skall ökas med Kr. 21.000.000:— till Kr. 49.000.000:—, dels genom överföring av balanserade vinstmedel Kr. 7.000.000:— dels genom nyemission av 660.000 aktier å nominellt 25 kronor eller Kr. 14.000.000:—.

Samtidigt har beslutats, att bolagets firma från och med den 1 jan. 1956 ändras till Atlas Copco Aktiebolag. På grund av namnändringen skola samtliga gamla aktiebrev utbytas. I samband härmed verkställes kapongarkbyte.

För **fondemissionen** skall gälla:

Varje aktieägare äger rätt att för fyra gamla aktier erhålla en ny, varvid gamla bundna aktier berättiga till nya bundna aktier och gamla fria aktier till nya fria aktier.

De nya aktierna berättiga till andel i bolagets vinst från och med för år 1955.

Slutligen å de nya aktierna erlägges av bolaget.

För **nyteckningen** skall gälla:

De nya aktierna emitteras till en kurs av 120 %.

Varje aktieägare äger företrädesrätt att teckna en ny aktie för två gamla, varvid gamla bundna aktier berättiga till teckning av nya bundna aktier och gamla fria aktier till teckning av nya fria aktier.

Teckning skall ske under tiden 1—31 oktober 1955.

Betalning av teckande aktier skall erläggas senast den 15 februari 1956. Vid betalning efter teckningstiden skall erläggas vinta efter 5 % p. a. från teckningstidens utgång till betalning sker.

Aktier, teckande utan företrädesrätt, fördelas enligt styrelsens bestämmande.

De nya aktierna berättiga till andel i bolagets vinst från och med för år 1955.

Skämpel å de nya aktierna erläggas av bolaget.

De nya aktierna berättiga ej till erhållande av fondaktier vid årets fondemission.

I samband med ovanstående beslut meddelas följande:

1) Anmälan om deltagande i fondemissionen och nyteckningen verkställes från och med den 1 oktober 1955 hos Stockholms Enskilda Bank, Emissionsavdelningen, Kungsträdgårdsgatan 10, Stockholm eller vid något av bankens avdelningskontor och göres på fastställd anmälningssedel.

2) Vid anmälan om deltagande i fondemissionen och nyteckningen skall medtagas till de gamla aktierna förtecknade aktier. Dessutom skall talongen till kupongarket ej avlämnas.

3) Efter verkställd anmälan och teckning utfärdas bevis avseende: dels rätten till fondaktier,
dels antalet teckande aktier.

4) För aktie, som avräknas i samband med nyemissionen, men för vilken teckning ej samtidigt skett, utfärdas teckningsrättsbevis. **Efter teckningstidens utgång den 31 oktober 1955 medför teckningsrättsbevis icke någon rätt till teckning.**

5) Vid tidpunkt, som senare tillkännagives, komma de gamla aktierna jämte talong till kupongarket att utbytas mot nya. Samtidigt utlämnas de nya aktiebreven i fond- och nyemissionen mot vederbörligen kvitterade bevis. De aktier, som erhållas vid aktieutbytet, utfärdas i samma valörer som de gamla.

6) Stockholms Enskilda Bank och övriga fondkommissionärer stå till tjänst med förmedling av köp och försäljning av delbevis och teckningsrättsbevis.

Stockholm i september 1955
AKTIEBOLAGET ATLAS DIESEL

© Tingstensamlingen Publicerad med tillåtelse av Dagens Nyheter AB.